

ת"פ 56256/05/13 - מדינת ישראל נגד שמואל מויאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 56256-05-13 מדינת ישראל נ'
מויאל(אחר/נוסף)

בפני כב' השופט שמואל הרבסט
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמואל מויאל (אחר/נוסף)

הנאשם

גזר דין

הנאשם הודה (במסגרת הסדר טיעון, אך ללא הסכמה לעניין העונש) בתיק דנן ובתיק נוסף שצורף על ידו (ת.פ. 30048-03-13 בבית משפט השלום בירושלים הנדון בפני כבוד השופט א. קורנהאוזר), והורשע בביצוען של שתי עסקאות סחר, עסקה אחרת נוספת בסם וכן סיוע לסחר בסם מסוכן מסוג קנבוס (מוסכם בין הצדדים, כי הסיוע נבע מנוכחותו של הנאשם במקום האירוע) שהתבצעו בין החודשים ינואר 2013 ועד לחודש מרס באותה השנה.

הסם נמכר לשוטר סמוי תמורת סכומי כסף משתנים ובמועדים שונים.

הנאשם דנן, כאמור, ביצע עסקאות אלו הכוללות כ-100 גרם קנבוס והכל תמורת כ-10,500 ₪ בקירוב.

טיעוני הצדדים

בא כח המאשימה, עו"ד נ. בינשטוק, תיאר בטיעונו הכתובים את חומרת המעשים ואת השלכותיהם ההרסניות על החברה כולה ולא רק על הנאשם עצמו. עוד טענה ב"כ המאשימה, כי ניתן ללמוד ממעורבותו של הנאשם ומכמות הסם שנמכרה על ידו, כי מידת בקיאותו בשוק הסמים רבה, ויש להתייחס לכך כאל נקודת חומרה נוספת בעת גזירת דינו.

בסיום טיעונו, ביקש בא כוח המאשימה לטעון, כי מתחם הענישה הראוי לכל עסקה ועסקה ניצב **בין 6-12 חודשי מאסר בפועל**, וכי יש לבחור בקצהו התחתון במקרה דנן, היינו **16 חודשי מאסר לכל עבירת סחר**, וכן מאסר מותנה ארוך ומרתיע, וקנס כספי.

בא כח הנאשם ביקש לציין, כי מדובר בנאשם צעיר המצוי בהליך שיקומי משמעותי, ובשל כך הוא עותר לעונש שיביא בחשבון את הליך שיקומו, הקבוצות הטיפוליות בהם נטל חלק, והמלצת שירות המבחן כפי שהיא באה לידי ביטוי בתסקיריו.

בא כח הנאשם הוסיף וטען, כי מדובר בסדרת מעידות מיותרות שאירעו בתקופה מוגדרת של כחודשיים ימים, והנאשם הינו אדם נורמטיבי וצעיר שעתידי כולו מונח לפניו. כיום, לדבריו הוא "נקי" מסמים, סולד מהם ושיקומו עלה יפה. בשל כל אלו, ובשל המפורט בתסקיר שירות המבחן, הוא עותר לעונש מתון מזה אליו עתרה המאשימה, ומבקש כי מרשו לא יישלח לבית האסורים בשל הנזק שייגרם לו מכך ובשל העובדה כי אם כך ייעשה, הרי שכל הליך שיקומו, אשר הושקעו בו מאמצים רבים יירד לטמיון.

תסקיר שירות המבחן סוקר את ילדותו המורכבת של הנאשם, ואת מערכת יחסיו עם הוריו. מהתסקיר עולה כי, הנאשם מבטא חרטה על מעשיו, ומביע רצון עז להתרחק מגורמי שוליים שדרדרו אותו עד הלום.

קצינת המבחן מאבחנת בתסקירה את סיבת השימוש בסמים אצל הנאשם, ויורדת לשורש הבעיה שהביאה את הנאשם לשימוש זה. לדבריה, שילובם של הכרת החטא וגילויי המוטיבציה הגבוהה של הנאשם, יש בהם כדי להביא לגמילתו המלאה ולטיפול מקיף בבעיותיו השונות.

בדיקות שתן שנערכו הניבו תשובות שליליות, ועל המלצת שירות המבחן היא לשירות מורחב לתועלת הציבור וכן צו מבחן.

עוד מציינת קצינת המבחן את יציבותו התעסוקתית של הנאשם, ואת המשמעות שיש לכך על המשך חייו ועל ההליך הטיפולי בו הוא מצוי.

שירות המבחן אף מזהיר, כי גזירת מאסר בפועל על הנאשם, עלול לחשפו לגורמי שוליים ולדרדרו למקום בו היה קודם לטיפול ולשיקום, ועל כן הוא ממליץ על שרות מורחב לתועלת הציבור, מאסר מותנה וצו מבחן לשנה.

בדברו האחרון, הביע **הנאשם** חרטה וביקש את רחמי בית המשפט.

דין והכרעה

העבירות אותן ביצע הנאשם חמורות.

נפוצותן רבה ופגיעתן קשה ביותר. קלות ביצוען של עבירות מסוג זה והרווח הכספי הנובע מהן, מחייבות תגובה עונשית הולמת.

נסיבותיהן של העבירות אותן ביצע הנאשם וסידרתיותן עומדות לחובתו ואינן מביאות להקלה בעונשו. תומך אני בגישת ב"כ המאשימה כי כמות הסם שנמכרה וצורת ניהול העסקה תוך שימוש ב"שפת הסחר" המקובלת בכגון דא, מוליכות

למסקנה כי בפנינו נאשם המתהלך בשוק הסמים כבקיא ורגיל בו.

בשל כל אלו, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם לכל אירוע של סחר בסם מסוכן הוא **ממאסר שירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל בן 12 חודשים**.

העונש המתאים

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא הכרחי, דומיננטי וסגולי, הנזק מביצוע העבירות גדול ורחב והמניע לעבירה הינו ממוני. כל אלו עומדים לחובת של הנאשם.

מנגד לא אתעלם מהמוטיבציה הראויה לציון של הנאשם, ונטילת האחריות על מעשיו בפני קצינת המבחן בבחינת "מוטב מאוחר מאשר לעולם לא". אף האפיק הטיפולי בו מתמיד הנאשם, יש בו כדי להמתיק את עונשו במידת מה בשל ההבטחה הטמונה בצעד זה, הבטחה שיש בה צעידה משותפת לקראת דרך חדשה שאינה עבריינית ואין בה זכר לסמים מסוכנים ולשכמותם.

הנאשם, יליד שנת 1992, בן 22 שנה. עברו נקי ונטול הרשעות קודמות.

לאחר ששקלתי את נתוניו האישיים, דברו האחרון וחלקו בביצוע העבירות המיוחסות לו, וכן עונשם של יתר המעורבים בפרשה זו, נדמה כי עונשו ראוי שיעמוד על חלקו **התחתון** של מתחם הענישה ההולם, כפי שתואר לעיל.

אולם בשלב זה של גזירת העונש, יש לדון ולהעמיק בנושא שיקומו של הנאשם, כמתואר בתסקיר שירות המבחן.

ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי על ידי החוק לחרוג ממתחם הענישה כלפי הצד המקל במקרה בו הנאשם השתקם או אם קיים סיכוי של ממש שישתקם.

שיקום, לטעמי, לא חייב להתבצע באמצעות גורמים חיצוניים כהליך גמילה, שרות המבחן וכדו'. לעיתים, השיקום הוא שיקום עצמי המתבצע דרך עבודה עצמית של הנאשם והמבוסס על כוח רצונו של האדם. במקרה דנן, הנאשם צועד עם שירות המבחן, יד ביד, לקראת שיקומו תוך טיפול בבעיותיו באופן מעמיק ומהותי.

שמעתי ברוב קשב את דבריו של הנאשם. ראיתי לפניי אדם, העומד בוש ונכלם אל מול מעשיו ומבקש כי לא הוא לא יוחזר לבית האסורים. אין מדובר באדם למוד מפגשים וחיכוכים עם המערכת המשפטית, אלא אדם שזו פגישתו הראשונה עם בית המשפט כשהוא נושא בתואר "נאשם".

ראיתי לפניי אדם צעיר שחטא כמתואר, וכעת הוא חש כישלון צורב בשל מעשיו. תחושה זו לעיתים נובעת כתוצאה

מסנקציה משפטית (דוגמת מאסר בפועל), ולעיתים, כפי שקרה וקורה במקרה דנן, היא נובעת מתהליך שעבר על הנאשם עצמו באמצעות ההליך המשפטי עוד בטרם נכתבה ה"שורה התחתונה" של גזר הדין.

שוכנעתי, וכך עולה גם מכתב האישום, כי בבסיס מעשיו של הנאשם עמדו בעיותיו האישיות כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן.

אני סבור, לאור המפורט לעיל, כי ניתן להסיק שהנאשם עבר ועובר הליך של שיקום.

שיקום, ככל חזרה בתשובה, מקורו בהכרת החטא, בהכרת חומרתו ובתחושה כי מדובר בנקודת מפנה שממנה ואילך "ימריא" החוטא מעלה לדרך חדשה.

עונשו של הנאשם, אם כן, בהצטבר כל עברותיו ועסקאותיו הלא חוקיות בסמים מסוכנים, ואף בהנתן חפיפה מסוימת בין המתחמים השונים, צריך שיעמוד על תקופת מאסר שירוצה בפועל ממש, אולם שיקולי השיקום, הם שהביאו לסטות ממתחמים אלו, ולהקל בעונשו של הנאשם עד כדי גזירת שירות לתועלת הציבור תחתיו.

טיעוניה הכתובים של המאשימה הם מאירי עיניים ומפורטים, אולם לא מצאתי בהם כל התייחסות לשיקומו של הנאשם כפי שהוא בא לידי ביטוי לכל אורכם של תסקירי שירות המבחן שהוגשו לעיוני בתיק זה. קביעה כללית כי "לא מתקיים אחד מן הטעמים שבעטיים רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא" (סעיף 28 לטיעוניה הכתובים של המאשימה), אין בה כדי להתמודד כיאות עם הצעדים שעשה הנאשם ועושה כדי להתקדם במעלה הדרך הנכונה נטולת העבירות בה בחר ללכת.

קושיותיו של בא כוח המאשימה בדבר עתידו הלוט בערפל של ההליך השיקומי ראויות להישאל, אולם מסקנתו לפיה אין באמור בתסקירים כדי לקבוע כי הנאשם עבר הליך שיקומי ראוי תמוהה עד מאד בעיני. וכי ב"כ המאשימה מצפה לאמירה נבואית שלמה ומושלמת מצידו של שירות המבחן?

כל הליך שיקומי יש בו סכנה, כל התקדמות עלולה לטמון בחובה נפילה, וכל גמילה עלולה לקרוס לתהום האפלה של ההתמכרות. אולם, אדם צעיר שעברו נקי והוא עובד ושולט בחייו מסמל תקווה טיפולית, ובמילותיו של החוק - "סיכוי של ממש" לשיקום ולצעידה בדרך המלך.

"סיכוי של ממש" אינו חף משאלות ואינו חף מבעיות, אך המחוקק בחר להותיר מצב זה של ספק ולהשאירו בגבולם של המשוקמים. כך בחר המחוקק, ובדרך זו יש ללכת על אף השאלות ועל אף הספקות.

בשל שיקולים אלו, ולא בלי היסוס, החלטתי לחרוג ממתחם הענישה ההולם (שברגיל, היה מוביל את הנאשם לפתחו של בית האסורים) ולהטיל עליו עונש מופחת כפי שיבואר להלן.

לעת הזאת, ניתן לומר כי ראוי היה לשקול להטיל על הנאשם מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות, אולם הטלתו של

עונש זה, כפי שלמדים אנו מתסקיר שירות המבחן, יש בו כדי לפגוע לא רק בפרנסתו של הנאשם, אלא אף בשיקומו. "אדם לעמל יולד", ועמל מביא בכנפיו נורמליות ובריאות נפשית. אם אשלול מהנאשם את האפשרות לפרנס ולהתפרנס, הרי שבמידת מה אפגע בשיקומו בדרך הפוכה לכל מגמת השינוי והשיפור בהן הוא מצוי.

עניין זה בא לידי ביטוי משמעותי בתסקיר שהוגש לפניי ביום 20.3.14 לפיו הנאשם ביקש לבטל את השתתפותו בתכנית שיקומית שהוצעה לו בשל "מחויבות והכרת תודה מעמיקה כלפי מעסיקו אשר סייע לו בתקופת מעצרו עד כה".

לטעמי, מחויבות כזו מראה על נורמטיביות ועל אדם שאינו ממוקד בצרכיו העצמיים אלא מביא בחשבון שיקוליו את הזולת. זו אינה התנהגות של "מכור". זו התנהגות של אדם עובד ויצרני.

לאחר ששקלתי את הנימוקים לחומרה ולקולה, ויתר הנתונים הצריכים לעניין, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- 1. שלוש מאות וארבעים (340) שעות שירות לתועלת הציבור, על פי תוכנית שהכין שירות המבחן ובכפוף לה. ריצוי עונשו של הנאשם יחל לא לפני 1.10.14.**
- 2. שישה (6) חודשי מאסר אותם לא יירצה אלא אם יעבור עבירה על פי סעיף 13 לפקודת הסמים וזאת למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו.**
- 3. צו מבחן לשנה מיום מתן גזר הדין.**
- 4. המוצגים הקיימים בתיק יחולטו, יושמדו או יוחזרו לבעליהם על פי שיקול דעתו של רשם המוצגים.**

ניתן והודע במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ד, 13 יולי 2014, בהעדר הצדדים.

